

RENOVACIÓ

Quinzenal Republicà Catalanista d'Esquerra

SUSCRIPCIÓ: Banyoles: 4'50 ptes l'any. - Fora: 7'50 ptes l'any. - Número solt: 20 cèntims. - Número atrassat: 25 cèntims.

REDACCIÓ: PLAÇA TURERS - 17 - 2.^a

ADMINISTRACIÓ: PLAÇA DE LA FONT - 5

Puntualitzant

«El Socialista», ha publicat un escrit que, com la major part dels que dedica a combatre l'Ajuntament, obeeix mes a l'instint de clavar dentellades vagi tort o vagi dret, que no pas, — cosa elogiable sempre — a un esperit de crítica serena, i amb ganes de fer anar per camins dreturers i viables, la cosa pública. Ara, sembla voler iniciar una campanya contra l'Ajuntament, o potser mes concretament encara, contra la minoria republicana que porta la responsabilitat de Govern, respecte al que fa o deixa de fer, sobre la substitució de l'ensenyança religiosa. Per a que tothom pugui comprendre la finalitat de certes campanyes, anem a parlar-ne, posant cada cosa al seu lloc. Si després d'aquests aclariments, i malgrat tot, creuen que han de continuar buscant tres peus al gat, per censurar sense solta ni volta a l'Ajuntament, per nosaltres no cal que se'n estiguin, si l'obrar així realment els complau. Però, consti ja per endavant que, diguin el que diguin, no contestarem ni una paraula mes per defensar als nostres amics regidors, sobre la seva actuació dintre l'Ajuntament pel que fa referència a la substitució de l'ensenyança religiosa.

Comencem per fer una afirmació terminant: *l'Ajuntament no intervé per res, absolutament per res, en l'obra preparatòria per fer la substitució de l'ensenyança religiosa.* Aquests treballs, estan encomenats a una Comissió Mixta Municipal, integrada per dos regidors, un mestre, una mestressa i un pare de família. *Aquesta Comissió Mixta Municipal no té absolutament cap relació amb l'Ajuntament, sinó que es relaciona amb una Comissió Mixta Provincial i aquesta amb la Direcció General d'Ensenyança a Madrid.* El mestre i la mestressa, queden nomenats automàticament pel Decret que crea aquestes Comissions Mixtes. El pare de família, que ha de formar-ne part el proposa l'Alcalde, i el nombra el Director General d'Ensenyança. Afegim-hi de passada que, malgrat fer un parell de mesos que la proposta es a Madrid, a hores d'ara encara no s'ha rebut cap contestació, i per tant, no està definitivament constituïda la Comissió Mixta de Banyoles. Un parell de mesos — i encara no està resolt — total per dir si s'accepta o no s'accepta el ciutadà proposat per l'Alcaldia.

Quines atribucions té aquesta Comissió Mixta Municipal? Resolutiva, cap. La seva missió es purament informativa, i qui resolt, es el Ministeri d'Instrucció Pública. Tornem a afegir-hi ara que, des del mes de Febrer o Març, l'Ajuntament té enviats a Madrid el plànol de l'«Horta dels Frares», amb tots els documents necessaris i la deguda instància, demanant l'ajut de l'Estat per la construcció d'un grup escolar de 12 graus comprometent-se l'Ajuntament a cedir els terrenys i aportar-hi la quantitat que li correspon, tal com disposa, la legislació de l'Estat que, regula la construcció de grups escolars. Doncs bé, tot això, malgrat fer mig any que es enviat, podem dir que, el mes calent es a l'aigüera.

Quines facultats son reservades als Ajuntaments en tot el que fa referència a substituir l'ensenyança religiosa? Una, sola ben sola, i es: la de pagar tot el gasto que ocasioni. L'Estat resolt, l'Ajuntament paga. Heus ací com es plantejada la qüestió. No fa pas molts dies, llegirem que, un Ajuntament, no recordem ara, si era el d'Avila o Sevilla, amb majoria republicana-socialista, es dirigí al Govern, dient-li que, no estaven disposats a pagar ni una pesseta de la caixa municipal, sinó que entene, que, tota vegada que l'Estat s'ho vol resoldre, que sigui l'Estat al que pagui.

Concret: es inútil fer càrrecs a l'Ajuntament, puix que no té ni la mes petita intervenció per resoldre aquest problema. La Comissió Mixta, no pot portar a terme res, si no es primer degudament aprovat per Madrid, i amb els dos cassos que hem citat, ja es comprendrà que hi ha tela per estona.

Pels que volen entendre les coses, ens sembla que ja les entendran amb el que deixem dit, pels que no volen entendre, seria inútil esgargamellar-se. Que ho facin com vulguin.

Esperit cristià?... I, cà!

Des d'aquestes pàgines, hem dit moltes vegades que, la religió es el «mingo» de que es valen les dretes de casa nostra — i la majoria de les de fora casa — per defensar interessos particulars, purament d'ordre material, i que faltant-los pit per declarar-ho obertament, s'aferren a les idees de religió i ordre les quals els serveixen admirablement per veure satisfets llurs objectius inconfesables. Fa pena, veure com encara hi ha tanta gent que, es deixen entabanar per les paraules manyagues, aparentment plenes de bona fé, però, en realitat hipòcritament falses, de la nostra gent dita de dreta, així com, que, n'hi hagi que, s'enterneixin i posin els ulls en blanc, al llegir les pàgines *amarades d'esperit cristià* d'aquell periòdic quinzenal que, en diuen «El Banyolí». Ells voldrien, segons afirmen molt seriosament en llurs escrits, que, en el món imperés la doctrina evangèlica, de la vertadera germanor humana, ideal magnífic i generós que, ningú no s'ha atrevit, mai a combatre. I, com es molt natural, ells i ningú mes que ells, son els cavallers d'aquesta magna croada per infondre i escampar arreu del món, aquests principis de fraternitat i amor entre els homes que, va predicar Crist. Però, el contrast punyent, increïble, vé, quan compareu el que diuen amb el que fan. Tots sabem que, un dels senyors que mes intervenen en la redacció del quinzenal catòlic mes amunt esmentat, es també dels que, mes directa intervenció té en la direcció de la Companyia d'Automovils Transports Elèctrics Inter-Urbans, i que, a mes d'aquest senyor, n'hi ha d'altres que, ultra posseir una gran quantitat d'accions de la susdita companyia, son Obrers de la Parroquia, i encara d'altres que, sense ésser-ho avui, son representants del mes pur catolicisme sistema banyolí, per tradició familiar. Doncs bé, malgrat tot aixó, ens han dit, — i ho creiem com a cosa certa, perquè son capaços d'aixó i molt mes — que, faltant obertament a les lleis hu-

manes, i descaradament a les Divines, els xòfers de la companyia Transports Elèctrics Inter-Urbans, no fan la festa setmanal que tenen dret a fer. I diem que creiem que aixó es cert, per que, es, de domini públic que, anys enrera, no solament no els era concedit un dia de festa en tot l'any, sinó que, la gasiveria i egoisme desenfrenat de la companyia, arribava a l'extrem insospitat que, si un dia per necessitat es veien obligats a fer, no més que un dia de festa, al pagar-los la setmanada els era descomtat un jornal. Mes tard, fou rectificada aquesta monstruositat, perpretada per persones que pretenen monopolitzar el catolicisme, però, perdura encara el no concedir la festa setmanal. Tenim plena confiança en que, vos amic Masgrau, com Alcalde de Banyoles, fareu tot el que pogueu per esbrinar que hi ha de cert en tot aixó, i si realment resulta cert el que han dit i nosaltres exposem públicament, imposareu a la cristiana i catòlica companyia l'obligació de cumplir la llei com la compleixen els altres patrons banyolins. No hi han d'haver privilegis per ningú, i molt menys encara per aquests senyors que, s'han passat la vida fent tot el que els ha donat la gana.

Hem de confessar que, sentim un gust especial al denunciar públicament aquest grèu mancament a la llei, puix que així servirà admirablement per que tothom pugui fer-se càrrec de quin es el veritable *esperit cristià* d'aquests senyors que, entre tants altres privilegis tenen el de expedir patents de catolicisme i honestad pública. Veus aci per que son tan entusiastes partidaris de l'ordre del temps de la monarquia, i els fa tanta feresa que els obrers s'organitzin per defensar llurs drets.

L'esperit cristià d'aquests senyors queda reduït a aquesta fórmula: «mentres jo vagi bé, els altres que es rebentin». Es l'història de sempre: paraules, paraules i res mes que paraules, i quan arriba l'hora de donar llum, fan una fumerola tan espessa que ho empastifa tot. Pobre cristianisme si vosaltres en sou els models!

JORDI.

Fàbrica de Cotilles de
Successor de J. Masgrau Vidal

Fundada en 1850

Cotilles - Faixes - Sostens - Ventreres

Sempre lo més nou — — — *Vendes major i detall*

Especialitat en confeccions a mida

Pi i Margall, 28

BANYOLES

Nacionalisme perseguit

En el darrer número de RENOVIACIO comentàvem d'una manera lacònica el viatge efectuat per personalitats de Galícia, Euzkadi i Catalunya amb motiu de la triple aliança d'aquests pobles, nomenada «Galeuzca» i la qual aliança ha d'ésser un mitjà poderosíssim per obtenir la total reivindicació de les nostres llibertats nacionals, usurpades per aquell despòtic Felip V després d'una inútil i heroica resistència.

D'això ja fa més de 200 anys; durant aquest període, el nostre patriotisme, per bé que latent, era ofegat gràcies a l'opressió constant que exercien damunt nostre els homes d'una Monarquia eixorca i centralista. Quantes de vexacions no hagueren de sofrir els nacionalistes que es volien nomenar com a tals! Se'ls tractava mateix que els vils assassins.

Però, caiguda la Monarquia pel pes aixafador dels seus desencerts i dels seus vicis, vingué la República i amb ella una alenada esperançadora de sa optimisme.

Dèbil alenada, quasi imperceptible. És que una gran part dels homes del nou règim han canviat sols de nom i emprat en canvi els mateixos sistemes arcàics amb els quals no fou possible d'aturar aquella desfeta tan contundent. No és d'estranyar doncs, que no hagi estat respectat fidelment el pacte de Sant Sebastià i que el nostre ESTATUT hagi hagut de passar per tals amputacions que ja no en resta més que un pobre invàlid al qual es pretèn donar-li encara unes crosses esquistades.

Més de doldre però que les inqualificables restriccions envers la nostra, diguem-ne autonomia, és el tracte dictatorial que donen els governants d'un règim que es diu liberal i àdhuc amb vies de federalització, als nostres germans del Nord d'Espanya. I total, per què? Pel seu noble afany d'esdevenir pobles lliures. Avui que és permès de professar totes les idees per disolvents que siguin;

avui que es mira amb una indiferència i una passivitat esfereïdores tot aquest enfilall d'atracaments i assassinats; avui en canvi es persegueix amb fellaonia un poble l'única maldat del qual és la de voler una pàtria lliure; una pàtria no per dominar les altres, sinó perquè no se l'oprimeixi; una pàtria a la qual es respectin els seus costums i les seves tradicions. Doncs bé, per professar aquest bell ideal són objectes de procediments propis de l'oprobios règim de la Dictadura. Tothom deu recordar encara els tràgics successos de Larrinaga, ara fa uns tres mesos. D'aleshores ençà, però, les persecucions es vénen fent quasi a diari.

Ara darrerament, no obstant, s'ha batut el rècord en matèria de persecució nacionalista. El governador civil de Biscaia, Sr. Teòtico Sevilla i Gómez, zelós cumplidor de l'atavisme centralista-abusant de la seva autoritat i a semblança de Primo de Rivera, empra tots els mitjans legals o il·legals per tal de perseguir el nacionalisme basc, sota no sabem quins pretextos; tal vegada perquè «són Catòlics» i segons Marcel·lí Domingo no se'ls deuen respectar llurs drets, com si la llibertat no estigués a l'alcanc de totes les classes. No cal dir que el blanc de totes les vexacions és la premsa, la qual topa amb tota mena d'entrebancs. Però, vegeu fins on arriba la poca-solta d'aquest governador, que ha prohibit l'entrada al seu despatx al redactor d'«Euzkadi», per l'ideal nacionalista i catòlic que defensa.

Enfront d'aquest acte que no mereix qualificatiu, ensems que fem avinent als germans d'Euzkadi i Galícia que com més perseguits siguin més vora d'ells estarem, aixequem també la nostra més enèrgica protesta al govern de Madrid pel fet de tolerar els procediments del governador de Biscaia i repetirem, com ja havem fet en altres ocasions, que és inútil que es pretengui ofegar el suprem ideal de tot un poble no importa amb quins mitjans. Contra els sentiments de l'esperit no hi valen armes humanes.

L. T. C.

Cafès del Brasil

Bracafé

El millor. - El mes aromàtic. - El de mes rendiment. - Podeu adquirir-lo al

Forn de Sant Jordi

Pastisseria. - Queviures.

XOCOLATES TORRAS

els mes exquisits. - PLAÇA TURERS, 9.

La veritat del problema Agràri Català

Proclamada la República s'han succeït arreu de les comarques una serie de conflictes entre els propietaris, parcers i arrendataris que conjuntament la «*vox populis*» ha nomenat problema agrari.

Aquest problema ha estat discutit, argumentat de moltes maneres en la premsa Catalana, sense tenir mai en compte aquest fenomen evolutiu de l'engranatge social registrat arreu del món en els darrers anys, sinó molt al contrari, aquest problema ha estat discutit d'una manera apassionada en tots els periòdics i debatuda al Parlament de Catalunya no amb un esperit de justícia, sinó per fal de donar satisfacció a un determinat nombre de la nostra pagesia, o més ben dit, fer complir un pacte electoral que res hauria d'influir amb l'esperit legislatiu dels que obtingueren la representació del poble. Fins ara ens havíem abstingut de parlar sobre aquest fet, però raons com el llinguatge emprat diumenge passat a Tarragona per significats representants del Govern de Catalunya, ens obliguen a parlar d'aquest problema que avui apassiona a tota l'opinió conscient catalana.

Consti però, que no ens proposém fer un comentari derrotista ni sectari, sinó que volem posar de manifest allò que molts per conveniències polítiques s'abstenen de manifestar.

En diferents ocasions hem estat preguntats que n'opinavem d'aquest fet i sempre hem contestat amb la mateixa claretat. Hem dit i repetim, que el problema agrari a Catalunya suava plantejat, es una mentida i una farsa, però que el veritable problema està imminentment per manifestar-se.

La qüestió dels *Rabassaires* no es un problema en el sentit literal del mot sinó que es solzament un conflicte, produït per una tàctica política dels que ara asumeixen la responsabilitat del Govern de Catalunya.

Els principis de defensa de la *Unió de Rabassaires*, mai han citat aquest, sinó que l'Unió de molts anys ençà, ha lluitat per desfer la lletra de l'article 1656 del Codic Civil on reconeix el contracte de *rabassa morta* com un simple contracte de societat, cosa que han demanat sempre els *Rabassaires* que aquesta contracte passés a ésser considerada com l'enfiteusis perpètu, reivindicació obtinguda amb la promulgació de la Reforma Agrària pel Govern de la República.

L'*Unió de Rabassaires* aprofitant l'oportunitat de la promulgació dels Decrets de la República sobre les revisions de contractes d'arrendaments per la rebaixa de la renda, aixecaren la bandera de lluita perseguint a més d'altres finalitats, la de fer adeptes i pressionar al Govern de la República perquè no es refredés l'esperit revolucionari manifestat al 14 d'Abril de 1931. Aquesta actitud, cap pagès pot recriminar-la, sinó que deu aplaudir-la.

El que ha passat després, es que com que els *Rabassaires* eren la única pagesia organitzada, foren els únics que aprofitaren l'oportunitat d'aquets Decrets ja que els altres entre organitzar-se i pendre posicions, deixaren escapar els plaços per la presentació d'aquestes demandes i no varen poguer manifestar el seu descontentament d'una manera oficial com ho feren els *Rabassaires*.

Amparats doncs, amb la lletra dels esmentats Decrets, es retingueren la meitat de la collita que havien d'entregar al propietari durant l'any passat i ara fa dos anys. Els uns ho feren primer dintre la legalitat perquè encara la Comissió Mixta Arbitral no havia dictat resolució definitiva, però després tots obraren fora la legalitat burlant la llei de la mateixa manera que havia estat aquesta burlada pels jutjats, en la interpretació de la lletra d'aquells mateixos Decrets.

Tenen raó els *Rabassaires*? Aquesta es una pregunta un xic de mal contestar perquè hom pot fomentar-la amb la lògica del dret i amb la de la raó.

Jo crec que en aquest cas, tenen més raó els propietaris que els *Rabassaires*, però que la raó ni la culpa la té ningú.

En virtut de la Reforma Agrària els *Rabassaires* tenen reconegut el dret que per la seva reivindicació havien lluitat tants anys, i per lo tant, en el plet ara pendent s'hi veu més ambició que idealisme, ja que les seves contractes no son tant escandaloses i arbitràries com les dels parcers de la resta de Catalunya. El que hi ha aquí de veritat, es que de l'*Unió de Rabassaires* se n'ha fet una força política considerable que l'*Esquerra de Catalunya* mira de conrear i mantenir donant-li compliment a llurs exigències.

Una prova d'aixó, n'ha estat la promulgació de la *Llei de sol·lució dels conflictes derivats del camp* suava feta pel Parlament de Catalunya. Aquesta llei ha estat feta exclusivament pels *Rabassaires* ja que son els únics que presentaren demandes de revisió i es retingueren la meitat de la collita dels propietaris. L'altra pagesia que presentà demanda de revisió, per impotència dels seus organismes, es vegé obligada a pagar la totalitat ja que en cas contrari es veia amenaçada per el deshauci. Aixó ha donat per resultat que en virtut d'aquesta llei, els *Rabassaires* s'han quedat amb la meitat de la renda que perteneixia al propietari durant tres anys següents, mentres que els altres que no son *Rabassaires* i que a Catalunya representen el 75 per 100, han hagut de pagar la totalitat i amb contractes molt més injustos que els dels *Rabassaires*.

Perquè ha passat aixó? Es facil endevinar. Els altres pagesos no tenen cap entitat seriosament organitzada, i com que no representen cap força política disciplinada com ho son els *Rabassaires*, es per aixó que l'Esquerra Republicana de Catalunya en legislar sobre aquesta materia s'ha oblidat de la pagesia, ja que de no ésser aixís, no venia d'aquí una injustícia més com veritablement ho es la totalitat d'aquesta llei. Diem aixó no per l'esperit d'anima-versió que poguem tenir en contra d'un partit, sinó perquè aixó es la veritat i cal que l'opinió pública estigui assabentada del que passa i així pugui decantar-se pel costat on la raó hi recolza.

A Catalunya existeix un problema agrari i no un conflicte com el produït pel *Rabassaires* i endossats a l'opinió publica com l'únic veritable problema. Tothom sap, i millor que ningú els mateixos propietaris, que els productes agrícoles durant el període de la Gran Guerra i post-guerra valien el doble preu que no valen ara. Llavors els propietaris aprofitant les circumstàncies favorables de l'economia agrícola, augmentaren també els preus d'arrendament i parceria a mes de cercar trampes legals com el deshauci per sots-arrendar-la a un doble o triple preu del que en treien abans de la guerra.

Aquest augment de la renda de la terra fou acollit per part de la pagesia sense protestes de cap mena ja que per una part, tenien l'amenaça d'un deshauci, i per l'altra, hi havia una dotzena de pagesos mes escanyats que ell, que esperaven que deixés la terra per ells agafar-la degut a l'excés de troços i manca de terra existent en moltes comarques de Catalunya.

Els propietaris no en tingueren prou d'aquest augment, que molts modificaren les contractes lligant de peus i mans a la pagesia, d'una manera que sense una lleislació agrària que trenqui aquestes cadenes de l'esclavatge modern, el pagès està condemnat a morir de fam.

Aquestes contractes doncs, i aquets preus encara, persisteixen, i la República no ha legislat res per desfer aquesta arbitrariedad i abús, base fonamental del problema. A més de tot aixó, hi ha la deficiència funcional de la propietat i explotació de la terra, els sots-arrendaments i la qüestió de millores. Tot aixó dintre aquesta complicació de qüestions jurídiques i socials i econòmiques son el que en podriem dir-ne el veritable problema agrari de Catalunya, qual problema no s'ha exterioritzat encara però que la Llei suava promulgada serà una regna

oportunitat perquè la pagesia descontenta pugui manifestar-se.

En canvi els *rabassaires* tots podran redimir la terra i els seus contractes no son pas tant arbitraris i injustos com ho son els de la pagesia catalana en general.

Ens ha mogut doncs a escriure aquest comentari, com ja hem dit abans, el llenguatge emprat pels diputats de l'Esquerra Catalana en el míting *Rabassaire* del dia 6 a Tarragona.

Han dit entre altres coses, que el Govern de la Generalitat es preocupava en gran manera de la situació de la pagesia catalana. Nosaltres amb prou experiència per tal de fer cas omís de les paraules que puguin llençar-se en un míting podem dir i constatar en els fets, de que l'Esquerra Republicana de Catalunya no ha fet un pas en el curs del seu mandat per tal de deslliurar de l'esclavatge contractual i consuetudinari a que està sotmesa la nostra pagesia.

Per tal de donar la força necessària que necessiten tals afirmacions davant dels filials d'aquest partit, n'hi ha prou en llegir el text de llei sobre *Contractes de Conrreu* presentat i llegit al Parlament per l'actual Conseller de Justícia i Dret en Pere Coromines.

Nosaltres que hem llegit estudiant i comentat article per article, podem afirmar, que tot el seu redactat, es escrit expressament perquè els administradors malabars de la Justícia puguin burlar tots els drets que per raó natural i per els drets concedits de la República, perteneixen a la pagesia. Amb l'esmentat projecte, el pagès no te cap garantia contractual, pagarà, igual com ara paga, o més, i el dret de redemció de la terra no podrà exercitar-lo ningú per car i complicat.

El que ha presentat el Sr. Pere Coromines i que ell en diu *Llei de Contractes de Conrreu* es el contrast del que han predicat els homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya, i molt mes encara del que s'ha dit en el míting de Tarragona.

Si s'arriba a promulgar aquesta Llei tal com està redactada, es negarà a la pagesia Catalana aquells drets que reconeix la República a la pagesia de la resta d'Espanya, però esperem que la pagesia conscienta i lluitadora, reanimarà en moment oportú i aixís com es decantava en un moment d'acalorament en favor d'aquest partit com a únic redemptor del seu esclavatge, ara l'aixecarà en contra, perquè en els seus actes, enlloc de trovar-hi els fets propugnats en las seves campanyes electorals, ara només hi ha trobat l'engany i la decepció.

Diem aixó, perquè es intolerable que mentres s'està defraudant al poble a moltes comarques catalanes, en altres se l'exalti de tal manera, que precisa per mantenir tal actitud un cinisme intolerable com així mateix es necessita pel sol fet de presentar una Llei com la presentada pel Conseller de Justícia.

Ara aquella pagesia dipositava llur confiança en les eleccions passades, es donarà el compte degut, tantost sigui aplicada la Llei llegislada i es discuteix la presentada en el Parlament, i que per la seva importància representa la vida o mort de l'economia agrícola de Catalunya.

Les paraules dels homes de l'Esquerra Republicana llençades en aquelles memorables vigílies electorals, no han estat res mes que pura demagògia ja que ni llavots ni mai, pensaren en complir-les.

La unica solució que queda a la nostra pagesia, es alentar una corrent d'opinió prou forta i potent per aturar que sigui oposada aqesta Llei que dintre poc va a discutir-se, ja que cada article, no ve a ésser altra cosa, que una argolla més per tal de prolongar la cadena en que està lligada la nostra pagesia en el seu etern esclavatge. — B. JUSCAFRESSA

Barnya 7-7-33

DE TOTS COLORS

Una proposició a «El Banyolí». Ens pregunta si podem continuar siguent Azanyistes i a l'enssem tan catalanistes. Nosaltres contestem rodonament que, si. Si a ells els sembla que, no, podem començar tot seguit una polèmica sobre aquest punt, però, al mateix temps, en mantindrem un altre sobre aquest tema: Es moral, es honest, es patriòtic, que, un partit que es vol dir catalanista com la Lliga Regionalista pacti aliances electorals amb la «Unión Patriótica»?

Si accepteu, ja hi estem anant, si, no, no us queda altre remei que ficar-vos la llengüa a la butxaca.

* * *

Quan feu algun retret a algú, i us contesta insultant-vos, es prova inequívoca que l'heu tocat del voraviu i que a l'hora manca de raons per defensar-se, o bé l'insult es conseqüència d'un mal humor de mil dimonis. Aquest es el cas d'aquell senyor regionalista que es permet dir-nos o millor repetir-nos, quatre fàstics vells i rebregats. Teniu molt poca inventiva senyors d'«El Banyolí»! Ja es la tercera o quarta vegada que ens retreieu el mateix, i una cosa gastada ja se sab que, no produeix mai efecte. Heu d'inventar coses noves si ens voleu fer enfadar, d'altre manera, els vostres esgarips fan com els lladrucs d'un gos falder: no impressionen. Es sabut que, n'hi ha prou amb insinuar l'acció d'aixecar el peu, perquè fugi tot seguit, per bé que continui lladrant.

* * *

Que l'imatge del gos falder es exacte, n'hi ha prou en considerar que mai per mai, s'han atrevit a plantar cara, contestant els nostres articles, en els quals hi es plantejada alguna qüestió interessant. No hi cap l'excusa que, els nostres escrits siguin barroers i insultants, però, els fan por, tanta por, que callen com un mort. Observeu de passada que, recullen les ironies o cinglantades d'aquesta secció de bon humor. Per això ens concedeixen beligerància, per les cosses series, no. Ara mateix ens n'ofereixen un bell exemple.

Perquè els dèiem que havien fet venir un senyor de Barcelona — i ara podem afegir-n'hi un altre, que cada Diumenge anava a Blanes a passar-lo amb la família i aquell dia va restar ací deixant-se perdre el bany, per aprofitar el vot — i que no son mes de 25 contant llarc, repliquen enèrgicament, enfadats de mala manera. En canvi, no contesten ni comenten per res, l'article magnífic, amarat de lògica i plé de doctrina del company «Jordi» i aixó que tot anava al mateix número extraordinari.

La diferència es aquesta: per dir quatre bajanades tothom es bó, però, per contradir alló que no té rèplica ja es necessita mes intel·ligència. No es pas la posició de prohoms de la Lliga el motiu del silenci, es la prudència que l'imposa.

Casa BRUFAU

CAMISES, PIJAMES A MIDA

Esmerat tall. :: :: Preus reduïts.

Plaça Turers BANYOLES

Si fossim fills d'Aragó no hauríem pas d'ajupir el cap davant de ningú. La tossuderia que es indubtablement un defecte, si es ben dirigida per la intel·ligència pot convertir-se amb una virtut: la constància. No obstant, l'ésser tossut, no presuposa mai, baixesa humana.

Quan ens han tret d'un lloc, ha estat perquè hi volíem ésser, tal com som i parlant clar, sense renunciaments que envileixen. Ja sabem les grans simpaties que senten pels regionalistes els carlins del Circol de Catòlics, i els elements de la «Lliga de Defensa». Si no us en han tret es a costa de tots els vostres ajupiments i renúncies. Feu llàstima a tothom.

Sempre es mes honorab'e ésser llançat a fora d'un lloc per tossuderia en el manteniment d'uns ideals o principis, que no pas quedar-se a dintre i veure's obligat a fer tots els papers de l'auca.

Breu: es mes digne ésser tossut, que, rastrer.

*
* *

Com aquell que no diu res, hi ha qui proposa que l'Ajuntament s'incauti i apoderi del Monastir. Es increible que es puguin dir públicament aquestes nicieses. Ja ens dirà l'autor d'aquesta idea genial, d'on ha tret que un Ajuntament pugui legalment apoderar-se sense indemnització s'enten d'una cosa d'altri. Es necessita ésser molt tonto o de molta bona fé, per creure que un Ajuntament té facultats omnimodes per fer el que vulgui. Si s'ha de fer tot el que sembli bé, no comprem pas com els Diputats al Parlament de Catalunya perden el temps discutint una Llei Municipal.

De dues coses una: o es respecta la llei, o es vulnera, saltant-hi per damunt. Si el primer, l'Ajuntament no pot acordar res, si el segon, ja ens agradaria de veurer quants son els «pinxos» disposats a obrar en aquest sentit. Es amb curiositat impacient que esperem veure funcionar l'Ajuntament, dirigit per aquests senyors que tot ho troben tan planer.

Si haguessiu dit: que l'Ajuntament esbrini si hi ha possibilitats de que el Monastir passi a ésser propietat de Banyoles, i en cas d'existir aquestes possibilitat intentar si l'Estat ho resolt favorablement, nosaltres hauríem dit: conformes.

FABRICANTS!!

Si teniu una màquina averiada recordeu Taller Mecànic

PROPIETARIS!!

Al fer l'obra de vostres cases recordeu Taller d'Obres

de **J. Geli Perpinyà**

Pi i Margall, 30

BANYOLES

ESPORTIVES

Avui al Camp de les Pedreres hi haurà audició de Sardanes a càrrec de la cobla «The Mickey Jazz» i un interessant partit de fut-bol entre els primers equips del F. C. Armentera i F. C. Banyoles.

Preus corrents,

El dia 8 de Setembre el primer equip del F. C. Banyoles es desplaçarà a Olot per a jugar un partit contra l'equip d'aquella població. Aquest partit ha despertat molta expectació ja que serà un tanteig per el proper campionat. Tots els aficionats que vulguin acompanyar en aquesta excursió a l'onze local deuen inscriure's a l'Ideal Bar o dirigir-se a algun membre de la Junta. - C.

Lleó Audouard

Cirurgià - Dentista

A BANYOLES:

Tots els Dimarts.
Alvarez 10, segon.

A GIRONA:

Els demés dies.
S. Francisco 12, primer.

NOTICIA DE PALESTRA

Tal com vam anunciar, dtumenge passat, la «Secció Excursionista» de PALESTRA es traslladà al Santuari de Rocacorba. Felicitem a la Secció Excursionista per aquest nou èxit, un més a afegir als molts ja tinguts.

S'estan ultimant els preparatius per al proper «camping» al Montseny.

Es convida a tots els socis de PALESTRA a una reunió que tindrà lloc al local de la nostra Delegació, dimarts vinent, a les 9 de la nit, per tal de tractar de l'organització d'una futura secció de gimnàs. Confiam que tots els aimants d'aquest noble esport hi acudiran com un sol home.

Fem avinent que d'ací a uns dies el Rvd. Enric Jordà donarà unes conferències de Gramàtica Catalana, com a complement del curs que es donà darrerament. Enguany, aquestes conferències tindran un doble sentit, amb motiu d'escaure's el Centenari de la Renaixença Catalana. Esperem ben confiadament que es veuran concorregudes, demostrant així els banyolins una vegada més, llur arrelat catalanisme.

A l'igual que d'altres anys, PALESTRA està organitzant per a l' 11 de Setembre, una diada que no no desdiguí gens de la solemnitat del dia. Ssmbla que un dels actes predominants serà la conferència que donarà una destacada personalitat dins el nacionalisme català. Oportunament anirem donant detalls, però si fem avinent que és propòsit dels organitzadors donar el màxim d'explendor a la commemoració d'aquesta jornada tan important en les pàgines de la nostra història.

Perruqueria per a Senyores

Josep S. Melció

Permanent. - Ondulats. - Tintures. - Massatges. - Manicura. - Celles, etc.

SALO DE BELLESA
Mercadal, 14 BANYOLES

De Casa Ciutat

SESSIO DE 24 D'AGOST. - La celebraren els Regidors senyors Vilardell, Prat, Hostench, Coromines i Malagelada, sota la presidència de l'Alcalde senyor Masgrau, i s'adoptaren els següents acords:

Pasar a informe de la Comissió d'Hisenda un escrit signat pels representants del Sindicat local de Treballadors, Acció Social Agrària i Unió Socialista de Catalunya, demanant la supressió de l'arbitri sobre vins usuals.

Concedir permisos d'obres als senyors Jaume Massanella i Lluís Busquets.

Exposar al públic pel termini d'un mes, el projecte de noves alineacions del barri de Sant Pere.

I aprovar el projecte d'un nou escorxador i tramete'l a la Comissió Sanitària Comarcal.

Informació Local

Els esposos Maurici Garcia i Carme de Palau han tingut el goig de veure's novament pares d'un bonic nen. La mes coral enhorabona.

Avui celebra la seva festa de barri el carrer Major. La part musical està encarregada a l'orquestrina «The Mickey Jazz» de Banyoles. Es de preveure que, com cada any es veurà molt concorreguda.

Per haver-se-li disparat l'escopeta de caça, resultà ferit el simpàtic jove i bon amic Miquel Vallmajor. Sortosament la ferida rebuda no tingué l'extrema gravetat que es temia als primers moments. Lamentem ben sincerament la desgràcia i li desitjem un prompte guariment.

L'«Agrupació Gimnàstica» d'acord amb la «Secció Esportiva de Palestra», conviden a tots els seus socis i simpatitzants a la reunió que tindrà lloc dimarts vinent a les 9 del vespre, al local Foment de Cultura i Sport, per tractar sobre la possible efusió de les dues seccions. No hi manqueu!

Forn de Pa de Càn "Bera"

Tomás Badia

Servei a domicili

Despatx: Turers, 17 i Plaça República, 2 BANYOLES

Dipòsit de llevadura premsada marca DANUBIO

Carrer Mossén Cinto Verdaguer, 17

S'ens prega, avisem a tots els vehins dels carrers Alvarez de Castro i President Macià s'abstinguin de tirar aigua damunt l'esfaltat de la carretera. La mullena es altament perjudicial a aquesta mena d'afermats i fa que quedin destruïts molt aviat.

El ball de pinyata organitzat pel F. C. Banyoles fou, tal com era d'esperar, un gran èxit. Tots els assistents comentaven la conveniència de que fossin repetides sovint festes tan agradoses. Qualsevol s'encauï dintre una sala, amb la calor d'aquests dies!

La Principal de Banyoles, tocà amb la maestria acostumada alguns ballables que feren les delícies de la concurrència.

Perruqueria per a Senyores

DE RAMON PERAFERRER

Permanent Eugéne

SILLONS AMERICANS. - SECATGE SILENCIOS. - LOCIONS DEL PAIS I ESTRANGERES. - TINTURES INSTANTANEEES I PROGRESSIVES. - TOT EL QUE AFECTA AL RAM DE PERRUQUERIA.

Carrer Major, núm. 2

BANYOLES

Demà celebrarà la seva tradicional Festa Major el veí poble de Mieres celebrant-se bonics festeigs.

Als Ciutadans de Banyoles:

Dintre poc seran repartits a la ciutat de Banyoles i comarca 3.000 catàlecs en els quals hi haurà imprès tots els articles que aquesta impremta es dedica, el qual molts d'ells el públic no n'es sabedor.

Al mateix temps, recomano que si alguna família necessita recordatoris de funerals (que els encarregui a qui vulgui) però que consulti preus abans, i que sigui el mateix interessat, del contrari, sempre els pagaran molt mes cars.

NARCIS GARANGER SALA.

Impremta i Encuadernació LA BANYOLINA, Plaça de la Font 5

POLI CONSULTORI MEDIC-QUIRURGIC

DE

Elisseo Jubert Malalties de les criatures — —
— — Malalties del cor i pulmonsJoaquim Jubert Malalties de la pell i de les cames-Cirurgia
infantil - Cirurgia ortopèdica (dels ossos).Joan Jubert Malalties de l'aparell digestiu (païdor
budells, etc.) i de la nutrició. — —

Plaça de la República (del Vi) 7, prals. Telèf. 205. GIRONA

"Hotel Flora"

Premiat en el V. Concurs de Hotels, amb medalla de plata de
la Societat Atracció de Forasters i placa del A. C. Catalunya.

Casa preferida per els excursionistes i Srs. Viatjans

GRAN CONFORT

Espaioses habitacions amb aigua corrent, calenta i freda.
Taxis per a excursions — (Garatge)

Plaça Turers

Telèfon 24

BANYOLES

Casa PUIIG (a) DAMAS
Carrer Gran,
Núm. 14

NOVETATS PER A L'ISTIU

Noves teles - Noves creacions - Noves fantasies

Sedes i Llanes per a vestits i abrics

FLAMISOL, PLISEMATS RIBULDINGUES, CRESPONS, ESTAMPATS de SEDA i COTÓ
CAMISERIA I CORBATERIA Tot sobressurt per la seva distinció, qualitat i
conveniència.

Secció especial de CONFECCIONS per a Senyora

Hotel MODERN de JOAQUIM JOVER

COMPLETAMENT REFORMAT

Calefacció Central - Servei a la Carta - Espaioses habitacions amb aigua corrent

Carrer de l'Hospital, núms. de 5 a 11

Telèf. n.º 15.922

BARCELONA

" D I L M E R "

El modern neteja Metalls

Sense LíquidsSense PastesSense Polvos

COTÓ «DILMER»

Representants EXCLUSIUS per Catalunya i Balears: CASAS GERMANS Societat Limitada
Villarroell, 195 Telèfon 74100 BARCELONA